GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 53. Joi, 19|7 Maiu 1881.

Conferenti'a nóstra si foile maghiare.

Brasiovu, 7/19 Maiu a. c.

Unu proverbiu germanu dîce, cà celu ce pagubesce mai este espusu inca si batjocurei. Acestu proverbu ne-a venitu spontaneu in minte, candu amu cetitu apretiarile foiloru contrarie asupra conferentiei nóstre electorale.

De cinci-spre-diece ani incóce, de candu s'a inauguratu nou'a era suprematistica, Romanii din Transilvani'a si Ungari'a au fost despoiati de tóte drepturile loru politice-nationale; in Ardealu s'a creatu o stare cu totulu esceptionala cu scopu numai de a apesá elementulu romanescu, functiunarii romani au fost departati din posturile loru si poporulu nostru geme sub o administratiune cu totulu contrara interesseloru vitale ale desvoltarei sale nationale. Dupa unu timpu de suferintie atàtu de indelungatu, representantii alegêtoriloru romani se intrunescu si dau espressiune nemultiamirei ce domnesce in poporu pentru reau'a tractare, ce-o intimpina sub sistemulu actualu. Si ce respundu foile publice ale celoru dela guvernu, a càrora politica nefasta a causatu acést a nemultiamire? Recunoscu óre portatorii sistemului actualu màcaru unu singuru punctu din lungulu sîru alu gravamineloru nóstre? Nu, ci la injuriele ce ni le arunca in façia mai pe fiacare dî, mai adaugu inca si cinismulu celu mai nerusinatu luandu in batjocura caus'a cea santa a unui poporu de trei milióne de suflete.

Insultele ce ni se arunca in façia din partea maghiara sunt cualificate, càci vinu din partea acelora, cari prin politic'a loru esclusiva si egoista ne au causatu cele mai multe rele, de cari suferimu astadi in asia mare mesura. De aceea nu se póte produce pentru atitudinea loru nedémna nici o circumstare atenuanta. Este pur'a intentiune, reutatiós'a intentiune care ne vorbesce din colónele foiloru loru. Se damu aci o mica proba de cinismulu celu mai desgustutoriu politicu. Fói'a clusiana oficiósa „Kelet“ scrie intre altele cu privire la votulu conferentiei nóstre:

„Cui'i pasa déca Romanii voru votá séu nu la alegeri? Cine a rogatu pe matadorii romani adunati la Sibiiu cá se voteze? Poporulu fara de aceea nu asculta de ei. A votatu si a alesu si pêna acuma la diet'a ungara, déca nu din voie buna, pentru unu paharu de rachiu. Nici pàna acuma n'a remasu vr'unu cercu fara deputatu si dóra lumea nu-si va esi pentru aceea din tietièni, fiindu cà intre muntii Ardealului se afla càtiva valachi (sic!), cari dicu cà nu sunt acasa pentru cei ce voru voi voturile loru“ (a kiknél nincsenek otthon).

Diarulu oficiosu ungurescu din Budapest'a scrisu nemtiesce „Pester Lloyd“ ne asigura susu si tare, cà pentru ocàrmuitorii actuali ai statului este cu totulu indiferentu ceea ce voru intreprinde Romanii. Tiér'a, dîce numit'a fóie nu va perde nimicu, déca voru remané acasa, si nu va càstigá nimicu déca voru intrá in dieta. Nu s'a potutu documentá in modu mai batatoriu la ochi desconsiderarea interesseloru vitale ale nationalitatii romane in acestu statu, de càtu prin acele cuvinte ale diarului, care representa parerea guvernantiloru in afara. Asiadér' sórtea celoru trei milióne de Romani nu-i privesce de locu pe barbatii de statu unguri, ei se semtu destulu de tari spre a asteptá pêna ce Romanii se voru contopi cu rass'a domnitóre.

Ei bine, noi Romanii, cá unu poporu cu indelunga rabdare, suntemu decisi a opune asteptarei loru, asteptarea nóstra, in firm'a sperantia, cà o politica, care nu este basata pe starea reala a lucruriloru si pe dreptate, mai curendu séu mai tardiu va trebui se devina impossibila. Viitorulu va dovedi déca cei dela „Pester Lloyd“ séu noi Romanii vomu fi aceia, cari s'au insielatu in asteptarea loru.

Intr'aceea ne place mai bine violentulu dér' sincerulu limbagiu alu foiloru Kossuthiane. „Ellenzék“ din Clusiu declara, cà nici nu póte stá de vorba cu membrii conferentiei romane, cá cu nesce ómeni de omenia; diferinti'a intre ei si intre noi nu s'ar' poté aplaná cu péu'a, ci numai cu „procurorulu, cu judele instructoru si cu temnitiarulu“. Ipsissima verba.

Prin urmare scimu cum stamu cu d-nii dela „Ellenzék“ a càrora aliati se asteptá cà vomu fi intrandu in actiune. Spre a nu ne lasá nici-o indoiéla despre semtiemintele loru striga in gur'a mare: „In inchisóre cu ei!“ (Tömleczbe velük!)

„Ellenzék“ ne arata prin urmare pumnulu, ar' fi dér' zadarnicu a voi se 'i respundemu cu alte argumente. Despre un'a inse voimu se-lu asiguramu, cà nu ne e frica de amenintiarile Kossuthiane. Acést'a, credemu, amu dovedit'o indestulu si in trecutu!

Discursulu d-lui Vincentiu Babesiu

raportorulu comissiunei de treidieci alésa de conferenti'a representantiloru alegêtoriloru romani din Transilvani'a si Ungari'a, rostitu in siedinti'a dela 2/14 Maiu a. c.

(Dupa insemnarile stenografice.)

Domnii mei! Comissiunea de 30 si cu biroulu, insarcinata de conferentia cá sè se consulte si se raporteze asupra atitudinei, ce ar' fi se observe natiunea nóstra in façi'a alegeriloru ce se apropia pentru diet'a din Budapest'a, asi poté dice asupra multimei de necazuri, ásupra sortii presente si viitóre a poporului romanu asupra unei cestiuni, dupa mine importante, pentru tóte popórele patriei comune, mi a incredintiatu mie referatulu asupra lucrarii sale, a votului seu.

Nu mi s'a facutu acést'a onóre, ca dóra eu asi fi fost initiatoriulu ideiloru, ce au condusu pe maioritatea ei, ci prin bunavointia s'a, in modulu indatinatu, vrêndu a me distinge, cá pre unulu pururea acomodabilu semtieminteloru si dorintieloru comune. (se traiésca!)

Vinu deci a satisface acestui onoratoriu oficiu, punêndumi in servitiu tóte modestele mele puteri; dér' amu din capulu locului se ve rogu, se fiti cu multa indulgentia càtra mine, tocmai pentru modesti'a puteriloru mele.

In lucrarea s'a, indata dela inceputu comissiunea d-vóstre intimpinà cele mai grele dificultati si se convinse, cà in trist'a si complicat'a situatiune, in care se afla tiér'a nóstra cu tóte popórele ei, anume nationalitatile nemaghiare, si intre aceste specialminte Romanii, orientarea recere multu timpu, si ostenele si combinatiuni lungi si incordate.

Este, domnii mei, unu lucru doveditu prin istori'a tieriloru si popóreloru, cà intr'o tiéra, unu statu politicu, nu póte fi o nefericire mai mare, unu blastemu mai greu, decàtu o sistema politica gresita, cu legi nedrepte, cu administratiune nemorala, de óre ce atari, dupa firea loru sémena si propaga demoralisarea si ducu la decaderea generala, si in fine se resbuna in contra tuturoru, mai vertosu in contra urditoriloru si sustiitoriloru loru. (Asia e!)

Comissiunea D-vóstre a trebuitu se vina la acésta recunoscintia, tocmai prin constatarea releloru, ce apasa tiér'a si in specialu pe Romani si causéza daune imense pentru toti si ne amenintia viitoriulu tuturoru. Si amu semtitu cu totii urgent'a necesitate, de a cauta, a afla óre-care modu, óre-care mijiocu legalu si possibilu, ce ne ar' oferi o sperantia de a delaturá acele rele, de a le sterpi din radacina, si de a salvá interesele cele mari, atacate de ele. Cestiunea s'a desbatutu seriosu din tóte punctele de vedere, si toti membrii comissiunei au ajunsu la convictiunea, cà radacin'a reului este: pornirea gresita si falsa a celoru dela putere in intrég'a politica a loru, si ceea ce mai tare trebue se-i dóra e, cà cei dela putere nu vedu acést'a gresiéla radicala, nu voru a-o recunósce si corege, ci chiaru se identifica cu ea, 'isi identifica cu ea sórtea patriei si a natiunei!

De aci vine, domnii mei, cà atàtu ne svercoliramu si ne frêmêntaramu, cautandu moduri si mijlóce in contra reului, moduri si mijlóce, cari ne-ar' promite succesu in confusiunea, in care gememu, dér' nu le gasiramu, cum amu fi doritu. In intréga viéti'a nóstra actuala in acést'a patria, unu unicu punctu liberu, unu unicu dreptu aflaramu cà avemu, dreptulu de a ne plange, de a ne vaierá in publicu, cá se ne asculte tiér'a; dér' cà ascultane-và, si folosine-va? cine ar' puté se respunda afirmativu! (asia este! reu destulu!) O dicu acést'a, pentru cá se ve rogu, se nu asteptati dela Comissiunea D-vóstre vr'unu proiectu, planu, parere de efectu precalculabilu siguru. Ceea ce Comissiunea Ve propune, nu este decàtu unu planu de o leala si patriotica incercare de a ne orientá si a ne regulá tienut'a astfeliu, incàtu nime se nu ne póta invinuí cu dreptu, cumca suntemu nepasatori façia de calamitatea publica, cà nutrimu scopuri secrete, neleale, ci lumea intreaga sè se convinga, cà tendinti'a ne e leala si sincera. (Asia e! se traiésca!)

Considerandu activitatea si directiunea legislatiunei patriei nóstre, ce vedemu? Vedemu create o multime de legi, cari ne apasa si nepastuescu, si prea puçine cari ne-ar' favorisá interesele publice si private. Dér' prin rafinat'a maiestria, cá si aceste puçine, bune legi, se fia calificate de a se indreptá in aplicarea loru practica in contra Romaniloru, devenindu astfeliu prin aplicare de multe ori legea buna inca mai rea decàtu cea rea; semtiendu-se si recunoscendu-se acestu reu preste totu chiaru si de contrarii nostri, si producêndu nemultiamire generala.

Si ce se vedeti! Desi din fericire, dupa ferecit'a s'a natura, Romanulu niciodata n'a datu dovedi de necredintia façia de tronu si tiéra, totusi elu este celu mai multu prigonitu si pedepsitu pentru nemultiamirea s'a; (Asia e!) elu este mai vêrtosu restrinsu in drepturi si in libertatile si folóseie publice! O sistema acést'a, decàtu care mai nedrépta, si totu-deodata mai funesta nu este in lume, o sistema prin a carei mijlocire trebue sè se ruineze si apesatoriulu si apesatulu, Maghiarulu cá si Romanulu. (Asia e!) Nu voru domnii maghiari se pricépa, cà noi Romanii, cá poporu autochtonu, adeca stravechiu, cum suntemu in acestu pamentu. (Asia e! asia e!) precum dovedesce intregu trecutulu de 17 seculi, avemu o vitalitate straordinara, basata pe originea nóstra, pe consciinti'a nóstra nationala si pe dreptulu nostru istoricu; nu voru ei se intieléga, cà, déca ei prin evenemiinte istorice si combinatiuni politice rafinate au devenitu in fruntea afaceriloru si se credu mari si tari, pe noi pe Romani, consciinti'a de noi si de dreptulu nostru, vitalitatea nóstra probata prin seculi, ne face si mai tari si puternici. (Aplause si aprobari generali si lungi!)

Este de miratu si de compatimitu, cum domnii unguri recunoscu si restalmacescu tóte aparintiele publice, si neincetatu desconsidera adeverulu. Astadi ii vedemu facêndusi cei mai gresiti calculi si punéndu mare insemnatate pe maghiarisarea numeloru de familia, crediendu, cà acést'a schimbare de nume schimba si sangele si natur'a aceloru nemaghiari, mai vêrtosu jidani si nemti, si necajindu-se fórte multu, cà d'intre Romani chiaru nici unulu nu s'a aflatu se le faca acea nebuna bucuria; (asia este! dreptu este!) si ei, domnii maghiari, nu 'si potu esplicá acést'a aparitiune, loru atàtu de neplacuta, de càtu din instrainarea si capritiulu Romaniloru façia de nationalitatea maghiara, pre candu adeverulu e, cà Romanulu nu din capritiu, séu dupa vr'unu complotu, ci din semtiulu demnitatii sale, a naturei sale inalienabile nici se reneaga, nici simuleaza a se renegá (Asia e!) Este

poporu onorabilu si sinceru. (Bravo, asia e!) Si se sciia Domnii, cà chiaru, déca noi bunaóra, cu vreo intentiune politica, amu decretá si recomendá poporului nostru maghiarisarea numeloru romanesci, poporulu nostru nu ne ar' asculta, ci ne ar' considerá de corupti séu de nebuni. (Asia e!) Dér' noi recunóscemu in pretensiunea D-loru maghiari: cà Romanii sè se renege, si se 'si maghiarizese numele, déca iam da urmare, chiaru o dauna si unu periculu pentru noi si pentru natiunea maghiara.

Atâtu noi, câtu si ei, suntemu duóe popóre mici, fórte mici in façi'a mariloru pericule ce ne amenintia din tóte partile si in contra càrora trebue se ne pregatimu la lupta continua, lupta pentru esistintia. Pentru acea lupta, numerulu nostru alu ambeloru popóre de feliu nu ajunge, ci trebue se-lu potentiamu, selu indiecimu prin insufletirea si solidaritatea nóstra; dér' ambele nu sunt possibili, decâtu pe bas'a fratietatii si consciintii nationale. (Asia e! aplause). Pretensiunea, dorinti'a domniloru maghiari, cá noi Romanii, tocmai pentru de a fi frati si solidari cu ei intru tóte, se adoptamu limb'a loru, moravurile loru, natur'a si nationalitatea loru, se ne identificamu cu ei intru tóte, — presupune o netrebnicia absoluta a elementului nostru, se considera de unu poporu vagabundu, ceea ce nu suntemu, n'amu fost si nu vomu fi niciodata (Bravo, asia este!) prin urmare acea pretensiune si dorintia tinde la o impossibilitate. (Asia este!)

Elementele renegate, cari adeca se lapeda de caracterulu loru naturalu, potu fi bune de ori ce alta, mai vêrtosu sunt fórte bune de a profitá de folósele séu favorurile materiali, ce li se oferu, de una ínse, de insufletire pentru idealurile patriei si a natiunei, — nu sunt capabili. (Asia este! bravo! bravo!) Entusiasmulu pentru patria si natiune lipsesce renegatiloru; càci le lipsesce consciinti'a de demnitate a rassei proprie si patri'a le este, „ubi bene". (Asia este; bravo!) si tocmai pentru aceast'a, numai atare consciintia de valóre si demnitate nationala nasce insufletirea, care in casuri de periculu potentiéza si indiecesce puterile si le face capabile de a invinge chiaru in lupt'a neegala, in contra unui inamicu de diece ori mai numerosu (Asia e!)

De ar' dá Dumnedieu, cá domnii maghiari, cari multu se lauda asi iubi esistintia, patri'a si natiunea, se priceapa acestu adeveru si se recunósca odata, cà, — nu noi Romanii suntemu, cari tindemu la nimicirea patriei si a natiunei unguresci. (Bravo!)

Incatu pentru legislatiunea maghiara, ori din ce punctu de vedere o consideramu, trebue se maturisimu earasi si earasi, cà d'intre multimea de legi noi Romanii nici de una nu avemu cause a ne bucurá pe deplinu; mai tóte sunt precalculate in contra nóstr'a; (Asia e!) in contra desvoltarei si prosperarii nóstre ca Romani, si aceast'a totu numai, pentru cà suntemu considerati de unu periculu pentru statulu maghiaru, pentru eschisivitatea indreptatirii nationalitatii maghiare la beneficiile vietii publice in acestu statu. Si cu tóte acestea totu se pretinde si se bucina in lume, cà in aceasta tiéra toti cu tóte nationalitatile au drepturi egali si se bucura in mesura egala de tóte bunatatile vietii de statu si cà chiaru egalitate nationala cá in Ungari'a nu mai esiste in vr'o alta tiéra din lume! Va se dica, càtra nedreptatile si asupririle, ce suferimu, ni se mai plesnesce si preste fatia cu o minciuna colossala. (Asia e! asia e!) si noi nu putemu la aceasta respunde, de câtu redicandune manile spre ceriu si dicêndu: „Sei fereasca Ddieu pe fratii nostri maghiari, de-o situatiune, cum neau creat'o ei nóa, de drepturi, cumu si le-au decretatu si ni le administra ei nóa Romaniloru! (Asia e! fórte dreptu! bravo!)

(Va urmá.)

Conferenti'a romana electorala.

Pêna ce vomu poté incepe cu raportulu detaiatu, continuamu resumatulu lucrariloru conferentiei. Uitasemu a adauge, cà propunerea d-lui Caroianu, facuta in conferenti'a prima ardeléna, a fostu transmisa comissiunei de 30, ce dupa ordinea lucrariloru era sè se aléga in siedinti'a comuna de dupa amédiu. Acést'a a fost singurulu momentu de transitiune dela conferenti'a ardeléna, la conferenti'a comuna.

Siedinti'a prima comuna s'a deschisu Joi in 12 Maiu la órele $4^3/_4$ d. a. Presied. Pope'a declara, cà terminandu-se missiunea, ce 'i a incredintiat'o conferenti'a dela 1878, repasiesce dela presidiu si róga-cá se fia alesu altu barbatu — mai aptu, in loculu lui. D. Babesiu doresce, cá d. Popea se remana la postulu de pres., dér' sè se mai aléga inca unu presiedinte miréau in persón'a d-lui Dr. Ratiu. Del. Patiti'a se pronuncia in contra acestei propuneri, deorace o adunare póte se aiba numai unu capu. (Voci: avut'amu odinióra si doi presiedinti si amu vediutu, cà nu e bine!) In fine se primesce propunerea, cà pe langa presiedintele Popea sè se aléga si doi vicepresiedinti. Se alegu v.- pres. d-nii Dr. Ratiu si dep. George Pop. Apoi pe langa notarii alesi inainte de amediu se mai alegu doi in persón'a adv. M. B. Stanescu si Hossu Longinu. Urméza verificarea delegatiloru din Ungari'a de càtra o comissiunea intregita cu d-nii: P. Cosma, Popa si Rotariu. Dupa raportulu comissiunei verificatóre s'au declaratu verificati toti 56 de representanti din Ungari'a si s'a alesu comissiunea de treidieci pentru compunerea proiecteloru de concluse asupra obiecteloru conferentiei.

In comissiunea de treidieci au fost alesi urmatorii domni: Babesiu, Borlea, Brediceanu, Coroianu, Cosma, Christea, protop. Galu, Lengeru, Lica, Diamandi Manole, G. Manu din Desiu, G. Manu din Bistritia, Marcu, Medanu, P. Mihali, Dr. A. Muresianu, Nichita, Patitia, T. Popu, protop., Ales. Romanu, Ioanu Romanu, Iosifu Romanu, Visar. Romanu, Rotariu, Secula, Simionasiu, Strevoiu, Vulcanu si Zigrea.

In fine este remarcabila prepunerea, ce a facut'o d. Dr. Isacu, cá sè se constitue unu clubu nationalu pentru pastrarea drepturiloru Romaniloru cu privire la limba, la scóle si afacerile publice. Sigismundu Popu propune in fine, cà deorace passivitatea hotarita la Miercurea n'a avutu pêna acuma nici unu resultatu, adunarea sè se declare pentru politic'a de „activitate". Aceste propuneri se tramitu comissiunei de treidieci si la $6^1/_2$ óre sér'a siedinti'a se incheia.

Siedinti'a, in care avea se raporteze comissiunea despre lucrarile ei, a fost sè se tiena Vineri inainte de amédiu, dér' comissiunea neputendu-si terminá lucrarile asia curendu, a fost amanata pêna in diu'a urmatória, Sambata 14 Maiu.

Sambata in 14 l. c. se tienù siedinti'a a dou'a publica a representantiloru alegêtoriloru romani din Ardealu si Ungari'a. Ea fù deschisa pe la órele 11 a. m. de càtra presied. Popea, care a datu cuventulu indata raportorului comissiunei de treidieci, Babesiu. In discursulu seu escelentu, d-lu Babesiu a sciutu se dè cea mai viua si fidela espressiune tristei situatiuni, in care se afla adi poporulu romanu si statulu intregu in urm'a funestului sistemu de maghiarisare. Acést'a vorbire a fost intrerupta de fórte dese strigari de aprobare si de „Se traiésca", asia, cà dupa cetirea resolutiunei comissiunei de treidieci, (a se vedé nr. 51 alu „Gaz. Trans.") nu mai era indoiela, cà ea va fi primita de adunare.

Dupa ce s'a pusu de càtra Dr. Muresianu cestiunea unanimitatii, a mai vorbitu unu siru de vorbitori pro si contra, dér' cesti din urma mai multu numai pentru onórea drapelului, càci vêdeau, cà resolutiunea comissiunei era cá si primita. Dr. Popa dela Aradu a cerutu passivitate pentru toti Romanii si pentru cei din Ungari'a. Adv. Lengeru a facutu apoi o propunere pentru activitate. Au mai vorbitu Diamandi Manole, George Baritiu si Ioachimu Muresianu pentru resolutiunea comissiunei; Dr. Bozoceanu si Ciato pentru activitate. Dr. Budintianu a accentuatu necessitatea unei mai energice conlucrari pentru interessele poporului romanu, In fine dupa replic'a raportorului Babesiu d-nii Popa si Lengeru retragêndu-si propunerile, resolutiunea s'a primitu de adunare unanimu. Votulu unanimu a fost salutatu de strigari indelungate, entusiastice de „Se traiésca". Cu aceea-si insufletire s'a primitu si programu'a de actiune publicata in numerulu trecutu.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Armat'a francesa a terminatu espeditiunea contra Tunisiei intr'unu timpu cu multu mai scurtu, decâtu ce se asteptá. Resultatele militare, obtienute intr'unu timpu atâtu de scurtu, dovedescu de siguru, cà nou'a organisatiune a armatei francese este pe câtu numai se póte de solida. Campani'a tunisiana trebue considerata cá terminata, deórace tractatulu de pace a si fostu subscrisu de representantulu guvernului francesu si de beiulu. Acestu tractatu, cu tóte cà nu anecséza nici o palma de pamentu din teritoriile Regentiei din Tunis, totusi o pune cu totulu sub protectoratulu Françiei. Principalele puncte ale tractatului incheiatu sunt urmatórele: Din punctu de vedere militariu tratatulu dà Françiei dreptulu de o ocupa militaresce acele positiuni, a càroru ocupatiune auctoritatile militare o voru aflá de necesaria pentru mantienerea ordinei si a sigurantiei frontiereloru si a litoralului maritimu. Din punctu de vedere politicu guvernulu francesu garantéza beiului siguranti'a persónei sale, a tierii si a dinastiei sale. Din punctu de vedere europenu guvernulu francesu garantéza esecutarea tractateloru, ce esista astadi intre Regentia si intre puterile europene. Beiulu se obliga din parte 'si a nu incheié in viitoriu nici unu feliu de conventiuni cu niminea fara de a-se intielege mai antaiu cu guvernulu francesu in asta privintia.

Agentii diplomatici ai Franciei voru luá asupr'a loru aperarea intereseloru tunisiene in strainatate. Situatiunea financiara a Tunisiei va fi adusa in ordine de guvernulu francesu in intielegere cu guvernulu beiului. O conventiune ulterióra va fixa cifrele si modulu de incassare alu contributiuniloru de resboiu, ce se voru impune triburiloru nesupuse si pentru care va luá beiulu garanti'a. In fine beiulu se obliga a interdice introducerea de munitiuni de resboiu de la tiermurii sudici ai Tunisiei, deórece acést'a constitue unu periculu permanentu, pentru Algeri'a.

Dupa cum se póte usioru vedé, acestu tractatu transforma Tunisi'a in provincia vasale Franciei. De sine se intielege, cà elu a produsu o iritatiune fórte mare in Itali'a si Angli'a

Modulu cum s'a resolvatu conflictulu francotunisianu a produsu in Itali'a anume o inversiunare generale atâtu de mare, incâtu guvernulu d-lui Cairoli, necrediendu-se destulu de fórte, pentru a intempiná manifestatiunile, prin cari se pregatiau diversele fractiuni politice a dá espressiune acestei iritatiuni generale si in sinulu parlamentului 's'a depusu demissiunea s'a in manile regelui Humbert. — Ministrulu in demissiune spera, cà noulu ministeriu va continua si va duce in deplinire reformele incepute de dinsulu. Regele si-a reservatu ulteriórele sale decisiuni si a provocatu pe ministrii a conduce afacerile resorturiloru loru pêna ce se va compune noulu ministeriu. Scirile mai noue ne spunu, cà regele Humbert a primitu demissiunea d-lui Cairoli si a colegiloru sei, insarcinandu cu formarea noului cabinetu pe d-lu Sella, unulu din acei ómeni de statu italiani, cari in cele mai grele situatiuni politice este in stare, se judece lucrurile cu sange rece si fara precipitare.

Suprinderea produsa in Angli'a de resolvarea cestiunii franco-tunisiane n'a fostu mai puçinu mare decâtu in Itali'a. Tractatulu incheiatu cu beiulu forméza tem'a de capetenia a unoru inversiunatei discusiuni, la care a datu elu ansa in capital a imperiului britanicu. Pêna si organele de publicitate cele mai resonabile 'si-au „perdutu cu totulu cumpetulu. „Circular'a d-lui Bart'élemy", scrie „Pall-Mall-Gazette", „confirma pe deplinu cea mai reutatiósa suspitiune, ce o aveau inimicii Françiei la inceputulu resboiului in privinti'a assigurariloru sale diplomatice. Cunu cuventu Françi'a a intratu pe drumulu cuceririloru si alu anecsiuniloru mascate si se folosesce de unu pretecstu pentru a acoperi agressiunea pre cugetata a teritoriului unui statu vecinu. Din fericire aflandu-ne in possesiunea Maltei putemu se ridemu de amenintiarea cu unu alu doilea Toulon in Bizert'a". „Daily Telegraph" crede, cà Europ'a si in deosebi Angli'a, a carei positiune in marea mediterana este amenintiata, se afla inaintea unei probleme fórte serióse. Franci'a voiesce se transforme Tunisi'a in o provinti'a francesa. Bizert'a in posessiunea Franciei ar' fi o continua amenintiare pentru puterea si pentru comerciulu Angliei in marea mediterana. Barthélymy sutiene, ca cris'a póte fi complanata numai printr'unu tractatu. Guvernulu anglesu trebue se veghese cà acestu tractatu se nu contiena nimicu ce ar' putè periclita marea nóstra cale militare càtra Indi'a

Tarifulu vamalu celu nou alu Franciei inca a produsu multu sange reu in Angli'a. Diarulu „The Economist" da guvernului consiliulu, se caute a obtiené dela guvernulu francesu o prelungire a tractatului de astadi, pentru a puté castigá timpulu necesariu pentru chibzuirea asupra mariloru taxe vamali. Alte diare d'in Angli'a dicu, ca ea prin liberulu seu schimbu domineza comerciulu lumii si pentru ac ea nu trebue se si inchida tiesurile seu prin taxe vamali protectioniste.

Alessandru de Battenberg pare a fi ajunsu deja la convictiunea, cà in Bulgari'a tronulu seu nu se afla pusu tocmai pe unu patu de rose. Tinerulu regentu satulu de hartiuelele constitutionali

bulgaresci s'a hotaritu in fine, se incerce a impartasi pe bulgari cu binefacerile unui guvernamentu ceva mai muscalescu, decâtu celu consacratu de constitutiunea bulgarésca, pe care principele Alessandru I. a juratu, ca va pazi-o. Trebue se fia fórte grave motivele, care facura pe domnulu Bulgariei se arunce constitutiunea in balta si se concentreze tóte frêuele domniei in manile sale, despre cari pên'acum nu s'a disu inca, cà ar' fi tocmai de feru! Sincer'a si leal'a dorintia a principelui Alesandru de a face fericirea poporului seu, póte se fia o causa pentru usurparea, ce voiesce se incerce; inse o c a l c á r e de j u r a m e n t u n u p ó t e fi n i c i o d a t a t r a n s f o r m a t a i n v i r t u t e. Elu a facutu ceea-ce jurase, cà nu va face si a aflatu de bine a se destace de unu obligamentu, ce luase asupra-'si serbatoresce. Niminea n'a asteptatu, cá Bulgari'a se devina in 20 de luni unu principatu modelu; cu tóte cà nu se póte negá, cà prosperéza binisioru si cà este câtu se póte de linistitu. Constitutiunea bulgarésca este in unele privintie a b s u r d a; ea nu sta in nici unu raportu cu starea sociale, in care se afla poporulu bulgarescu. Dér' pentru réu'a administratiune, ce i-o imputa principele, nu este nici-decâtu constitutiunea de vina. Ori-care va fi de altcum form'a, ce-o va dá corpului legislativu, ea nu va fi de siguru mai apta, pentru a produce minuni in caracterulu bulgaru, de câtu era cea vechia. Poporulu bulgarescu intempinà de altcum pretutindinea faimós'a proclamatiune a principelui Alessandru cu ovatiuni entusiaste si prin adrese din tóte partile si — decumva acestea purcedu din sentimentulu poporului — 'lu felicita pentru fapt'a s'a si-'lu invita a persevera pêna in . . . sfêrsitu. De altmintrea fiacare poporu are stapanulu ce merita. —

Cetimu in „Telegrafulu“ din Bucuresci: Unu faptu de o mare insemnatate s'a petrecutu dilele acestea in B u l g a r i a: p r i n c i p e l e A l e s a n d r u a a m e r i n t i a t u p e p o p o r u l u, care 'i-a incredintiatu destinele lui, cà se duce, déca nu'lu va lasá se'lu guverneze asia cum si va placé. Cestiunea este forte grava si ne-aru surprinde fórte multu, déca poporulu bulgaru va primi cá, numai dupa doui ani de libertate, se renuntie la acésta libertate si sè 'si plece gatulu spre a fi injugatu la carulu principelui Alesandru. Aru fi tristu pentru acestu poporu se priméscа a jocá ast-fel, cum 'i va cantá principele Alesandru, dandu'si printr'acésta loru insile bulgarii unu brevetu de incapacitate. Este fórte adeveratu, cà principele Alesandru nu'si a esprimatu acésta dorintia a s'a, de câtu numai dupa ce s'a reintorsu din Petersburg, unde a fostu negresitu tamàiatu si de unde i s'a poruncitu póte se modifice Constitutiunea bulgara intr'unu chipu mai reactionaru. Se vede cà guvernulu rusu vediendu, cà nu póte reusi cu celelalte State mari spre a le face sè se intrunésca intr'o conferintia spre a'si schimbá legile loru liberale in privintia dreptului de adapostire, voiesce se'si verse foculu asupra bulgariloru. Reusi-va? Nu scimu. In ori-ce casu amerintiarea, ce le face principele Alesandru bulgariloru, este grava. Remane se vedemu acum gustulu; se vedemu ce le place mai bine bulgariloru: principele Alesandru séu libertatea? Ne tememu, cà principele a disu vorba cam mare si se nu fia silitu se'si o iè inapoi, déca va ajunge la tocméla, càci ori-ce amu vrea se dicemu, dér' slav'a este mare lucru pentru nisce asemenea ómeni.

Dupa o scire mai nóua telegrafica, P ó r t 'a a adresatu o circulare câtra representantii sei in strainatate, in care declara, cà tractatulu incheiatu intre Franci'a si Tunisia este fara nici-o valóre. Tunisianii cá supusi otomani nu sunt datori a se supune acestui tractatu. Pórt'a a telegrafatu totodata câtra beiulu din Tunis, aperandu-si dreptulu seu suzeranu si declarandu tractatulu de nevalidu.

Franci'a a declaratu, cà ea va sustiené pe beiulu din Tunis la casu, candu Pórt'a ar' voi se 'lu destitue.

Sinodulu archidiecesanu gr. or.

(Urmare.)

Trombitasiu face urmatóri'a propunere: Sinodulu luandu la cunoscintia impartasirile Escl. Sale, conclude: Relatiunile intre presidiulu naturalu si Vicariulu archiepiscopescu se reguléza astfelu, incàtu tóte afacerile presidiale normate in § 2 si 3 ai regulamentului pentru afacerile interne ale Consistoriului, ce nu receru darulu archieresc si nu suntu câtu exochen afaceri ale presidiului naturalu, se delégа la competenti'a Vicariului sub propri'a s'a responsabilitate.

Presidiulu: Eu voiu luá esecutarea din § 3 asupra mea intru tóte. Presidiulu e duplu in cele archieresci si in cele de administrare. Eu trebue dér' cu precisiune se tragu linia intre afacerile mele, si cari sunt date vicariului sub responsabilitatea s'a, si 'mi voiu reserva cele archieresci pentru mine. Aceste le voiu efectui fara indoiéla: sè se iè notitia la protocolu. La intrunirea sinodului viitoriu imi voiu luá voia a notifica modalitatea si resultatulu regularei facute.

N. Popea: Câtu pentru partea I. n'am de a observa nimicu, càci aterna dela v. sinodu, déca va scurta pertractarea séu ba, in privinti'a partii 2-a mi'asi permite a observa, cá de órace si in anii trecuti, si in anulu acest'a tóte se descarca asupra consistoriului, chiaru si pentru lucrari, de la cari densulu nu pórta nici o vina, fatia cu positi'a mea asi dori, cá sè se reguleze câtu mai curêndu, pentru cá eu si ceilalti membri ai consistoriului suntemu dedati a ne inplini detorintiele nóstre din indemnulu nostru, fara a astepta impulsulu din afara. Noi tienemu datorintiele nóstre cá unu ce de consciintia si tot-deauna le vomu inplini, si fara impulsu din afara. Dér' neajunsurile voru inceta numai, candu se va precisa positiunea fiacarui, si in specialu a vicariului. In reg. inter. adeveratu, cà sunt regulate in generalu afacerile. Dér' vicariulu nu póte sci si de multe ori nu scie, candu este presidiulu impedecatu a participá la siedintie. Presidiulu trebue se fia in curentulu afaceriloru, càci numai atunci póte luá asupra-si si responsabilitate. Eu adese ducu presidiulu, dér' fiindu-cà nu eu primescu posta, si nu eu impartu actele spre referada, viu adese in siedinti'a consistoriului se presiedzu, si acolo se pertractéza lucruri, despre care eu nu potu avé cunoscintia, si nu potu fi responsabilu. Impunendu-mi-se prin regulamentu tóte datorintiele archiepiscopului, trebuie se amu si cunoscintia despre tóte afacerile consistoriali. Eu trebue se'mi cunoscu dér' precisu sfer'a mea de activitate, cá se potu fi responsatoru.

Presidiulu: Cele ce a observatu parintele archimandritu vicaru, se voru regula tóte. Dupa regul. se cere, cá presidiulu in fiacare di se subscria protocolulu de esibite si se imparta referat'a. Pena acum acestu lucru n'a fostu regulatu intre noi. Dér' se va regula si acést'a si altele, si ve dau tóte asigurarile, cà se voru face neamenatu, si la sinodulu procsimu voiu raporta despre resultatu.

V. Romanu: Mi i-au voia a face urmatórele propuneri:

I. Sinodulu esmite din sinulu seu o comisiune de 5, careia se va transpune: operatulu consistoriului asupra istoricului fondurilоru archidiecesane cu tóte proiectele de statute ale aceloru fonduri si cu tóte actele relative. Acést'a comisiune se insarcinéza, cá pêna la siedintiele sinodului din anulu viitoriu se revéda compunerea istoricului fonduriloru, proiectele loru de statute si se 'si dè parerea asupra loru in forma de propuneri la sinodulu anului viitoriu. Se compuna a) unu proiectu de statute pentru crearea unui fondu pentru dotarea preotiloru si parochieloru romane gr. or. din archidiecesa. b) unu proiectu de statute pentru dotarea invatiatoriloru si scóleloru confessionali romane gr. or. din archidiecesa.

II. Sumele din ajutoriulu de statu, fiindu destinate pentru preotii lipsiti, sè se dè acestora fara de subtrageri, si la distribuirea loru sè se observe o controla mai rigorósa. Fiindu-cà provocari de natura celei din scrisórea presidiala a Consistoriului archidiecesanu ddto. 14 Febr. 1881 Nr. pres. 121 preotimea le privesce cá impunere de subtrageri din ajutoriulu amintitu si potu se dè ansa la interpretari gresite, asemeni provocari sunt a se evita pe viitoriu. Se transpunu comisiunei pentru propuneri.

(Va urmá.)

Scrisori din Basarabi'a.

(Corespondentia originala a Gazetei Transilvaniei.)

Chisineu in Aprile a. c.

Puçinu timpu a trecutu, de candu nu v'am mai scrisu, dér' multe s'au petrecutu de atunci. Tragiculu evenimentu dela prima Martiu a avutu si pe la noi o influintia óre-care; rolurile Reactiunii ne au ajunsu si pe noi; desi suntemu departe, fórte departe de centrulu luptei, care, eata diece ani de candu continua intre Absolutismu si Revolutiune. Amintindu acelu din urma cuventu, nolens-volens îmi vine in gandu, cà póte aveti se me intrebati, din ce numescu actual'a miscare nihilista de Revolutiune; tóte diarele din Occidentu, tóta press'a rusa stigmatiséza nihilismulu cá o miscare fara nici unu scopu veditu, fara nici o programa organisatória. Cum? Eata diece ani, de candu vedemu urmandu-se o lupta de mórte, suntemu marturi la niste procese politice, cari tóta-deauna se sfêrsiescu printr'unu verdictu crudu si fara mila, tramitendu la munca silnica câte 100—200 de tineri, plini de abnegatiune, de curagiu, dispretiuindu viati'a, cá unu ce fara nici unu pretiu, f i i n d u c à a c é s t 'a v i a t i a p e t r e c u t a i n s c l a v i a 's i a p e r d u t u c e l u l u s e u, n u 's i a r e n i c i u n u p r e s t i g i u, n i c i u n u s c o p u, pentru cà a devenitu o viatia degradatória, o viatia puru animala; Cum? Amu fost si suntemu marturi oculari, privindu cu mirare, pe acesti tineri, cari se urca pe scarile esiafotului si chiaru cu funi'a pe gatu arunca unu surisu dispretiuitoru o desfidere calaului, care le da mórte.

Se fimu mai seriosi, déca nu putemu se fimu mai umani fatia cu aceste cadavre. Omulu, si inca si mai multu, omulu teneru nu móre asia de lesne; lunga si plina de spini este calea, care conduce pe o fiintia tinera la sacrificiulu vietii sale.

Asia dér' este ceva mai multu de câtu tóte aberatiunile si presupunerile, cari ni le da pres'a reactionaria pentru a ne esplica caus'a si scopulu miscarii nihiliste. Locuindu in Rusi'a caus'a este vedita, si numai cei interesati o negu si nu o vedu; caus'a consta intr'aceea, cà organisatiunea actuala a statului rusu nu mai este compatibila cu trebuintiele contimporane ale societatii causa, const'a intr'a ceea, cà ideile despotice in Rusi'a 'si au traitu traiulu si cà societatea rusa atinge limitele estreme ale vietiei sale de statu autocratu. La suprafati'a miscarii sociale de fiacare dî noi nu observamu nimicu inca, de câtu nesce esplosiuni partiali, cari ni se aretu aci sub form'a unui procesu politicu, aci sub form'a unei rescóle a tieraniloru, aci sub unu atentatu ingrozitoru; si tóte acestea trecu una dupa alta; a dou'a di uitate, ne bagate de séma; dér' éta cà intr'unu timpu órecare acesti factori se unescu, devinu o miscare generala si imbratisiédia tóte clasele societatii, intregulu statu — si acést'a miscare spontanea desfasiura inaintea ochiloru nostri unu programu intregu de reorganisare sociala, care aduce cu sine nesce idei nuoe, care transforma cu totulu vechi'a stare de lucruri, — acestu momentu se numesce in istori'a omenirei Revolutiune.

La prim'a ochire superficiala, la o analisa ne adeuca a actualei miscari se pare, cà nihilismulu n'are nimicu de comunu cu vr'o revolutiune, dér' acést'a ce pare numai, cumu amu disu, la prim'a vedere; scrutandu teremulu, pe care a crescutu si s'a desvoltatu acést'a miscare, vii la alte consideratiuni. Catu privesce energia s'a, fanatismulu seu, apoi acest'a este fórte naturalu: unde asuprirea si slavagiulu a atinsu estremele sale limite, acolo si rescóla devine mai teribila si mai crunta. In generalu pres'a straina de locu nu cunósce aspiratiunile partidei asia numite nihilista. Se ve dau in scurtu programulu acestui partidu. Luandu de bas'a cercetariloru si studiului nostru numai scrierile tiparite de partidulu seu si discursurile pronunciate de membrii sei pe bancile de acusati, eu mi-am facutu opiniunea, care póte fi intru câtuva fórte drépta.

Partidulu nihilistu nu este de locu unu partidu internationalu si c o s m o p o l i t u, ci din contra unu partidu n a t i o n a l u p ê n a l a e s t r e m u. Elu este compusu de rusi, poloni, caucasiani, ruteni, romani din Basarabi'a, nemti, din colonisti, locuitorii Siberiei, ori, cum ei insusi 'si dau numele, sibirieni. Fiacare din aceste diferite elemente este organisata a parte, are pres'a s'a revolutiunara in limb'a poporului seu, lucréza in sinulu poporului la care apartiene si in acelasi timpu se afla legatu printr'unu pactu impreuna hotaritu si la care tóte elementele au datu consimtirea loru reciproca. Acestu pactu este numitu p a c t u l u p r i n c i p a l u a l u f e d e r a t i u n i i r e v o l u t i o n a r i l o r u i m p e r i u l u i r u s u. Tient'a generala a partidului in momentulu de astadi este dobêndirea constitutiunii, dér' unu paragrafu din pactulu susu mentionatu declara: „partidulu nu se va disolva pêna la completa realisare a tutuloru dorintieloru, adeca pêna la despicarea imperiului tiariloru in statele autonome, luandu de basa elementulu organicu alu actualei societati — natiunale.“

Este fórte remarcabila solidaritatea tuturoru membriloru acestei societati secrete; in decursulu ultimiloru diece ani noi amu fostu martori oculari la niste procese politice, unde alaturi pe banc'a de acusati aparu rusi, poloni, romani etc. Fia-care nationalitate este datória se dé unu contingentu órecare de ómeni pentru efectuarea cutarei, ori cutarei lucrari. Eu amu inca si pêna astadi in pastrare la mine o carte, care trateasa cestiunea financiara a imperiului intr'unu chipu fórte popularu, o carte scrisa de câtra unu romanu si dupa disele procurorului din procesulu nihilistiloru dela Moscva tiparita si raspandita in cantitate de 78,000 esemplare. Tipografi'a (Lucratorul) „R a b o t n i k“ a fost (ear' dupa actulu de acusare dintr'unu procesu politicu) creata de câtra unu romanu din Basarabia; acést'a tipografia a inundatu imperiulu cu publica-

tiunile partidului; polonii, circasieni, ruteni, evrei chiaru tiparescu cartile in limb'a loru, eu personalu amu vediutu nisce carti si brosiure revolutionare tiparite in limb'a hebraica.

Asia-dér' este evidentu cà miscarea actuala in Rusi'a si are radacini adencu ingropate in terēmulu politicu 'si economicu alu imperiului; este evidentu cà lupta, care se urméza intre guvernulu si partidulu revolutiunaru, va durá inca fórte multu, si numai viitoriulu scie, ce resultatu va iesi din acésta. Nu trebuie perdutu din vedere, cà societatea rusa chiaru s'a transformatu sub influenti'a acestei miscari, si evenimentele arata lamuritu, ca ea insasi nu se afla tocmai de partea guvernului, candu, ce priveste insusi guvernulu, o stiti deja, cà elu a inauguratu unu regimu de teróre, pentru a scapá din periculului care amenintia viitoriulu imperiului. Dér' este fórte dificilu de a trai lungu un statu sub o asemene sistema de guvernare, este si mai dificilu, inaugurandu-o odata d'a o desfiintia. Guvernulu trecutu a repausatului Tiaru a ajunsu in acestu sistemu la estrema limite a posibilului, si ce resultatu a datu tóta crudimea, tóta asprimea terórei guvernamentale? Ea s'a micsioratu in spiritele societatii intr'atâtu, in câtu se urca la zenitulu seu, si astadi vedemu murindu si sacrificandu viati'a loru pe niste tineri de 16—19 ani cu asia sange rece, cà 'ti vine spaima pentru omenire.

Eata aspectulu generalu, desemnatu repede si in trasuri fórte generali, a starii, sub care zace biat'a Basarabia. Sórtea ei este legata de sórtea unui statu, care trece actualminte unu momentu fórte criticu; totu periculului, tóta amaratiunea, tóte durerile — sunt fatalminte impartasite de ea cu cei, cu cari injustiti'a, inichitatea Europei monarchice a legat'o; astadi tiér'a mea frumósa Basarabi'a, 'mi apare sub aspectulu unui osenditu la munca silnica, printr'o crima comisa de altii, si têrindu la piciórele sale o bomba de fortiatu.

Actulu dela 1812, prin care Basarabi'a a devenitu provintia rusésca, a fost in acelasi timpu si verdictulu de condamnare la munca silnica, la exil, la mortea prin strêngu a junimei basarabiene.

A.

Diverse.

(Noulu protopresbiteru evangelicu alu Brasiovului.) In loculu decedatului S. Schiel comunitatea evangelica din Brasiovu a alesu de protopresbiteru pe preotulu Franciscu Obert din Hetzeldorf langa Mediasiu, care este cunoscutu nu numai la conationalii sei, dér' si la celelalte popóre conlocuitóre cá unu barbatu eruditu, energicu si fórte zelosu. Elu s'a distinsu si cá unu barbatu politicu de unu caracteru firmu. O deputatiune a fost tramisa dela Brasiovu spre ai comunicá actulu de alegere, d. Obert a multiamitu pentru simpathi'a si increderea, ce iau documentatu Sasii din Brasiovu si a promisu, cà va veni la Brasiovu pe la finea lui Iuniu.

(Maialu romanescu in Clusiu.) Junimea romana dela universitatea din Clusiu va arangiá la 2 Iuniu st. n. unu maialu in favorulu Societatii sale de lectura. Maialulu se va tiné in aren'a Societatii de datu la semnu, ér' déca timpulu nu va fi favorabilu, in sal'a acelei Societati. Comitetulu arangiatoru e compusu astfelu: Nicolau Hosszu, presiedinte, Pompiliu Pirosiu, secretaru, Octaviu A. Cototia, Alesandru Dragosiu, Petru Dulfu, Basiliu Dumbrava, Iuliu Herbay, Andreiu Micu, Beniaminu Popu, Alesandru Popu, Emiliu Porutiu, Romulu Presia, membri.

(Serbarea proclamarii Regatului.) In siedinti'a camerei dela 2 Maiu a. c. d. N. Ionescu, reclama, cá piatia teatrului se remana pentru poporulu neplatitoru: se nu fia permisu a se ridicá estrade pe ea. — Se admite apoi cu 54 voturi contra 11, deschiderea unui creditu extraordinaru de 125,000 lei pentru acoperirea cheltuieliloru, ce se voru fáce cu ocasi'a serbarii de 10 Maiu.

(Comunicatiunea pe linia ferata Ploiesci-Predealu) e intrerupta, din caus'a viiturei Prahovei, intre Baicoiu-Campina p'o distantia de 66 metri; intre Campin'a-Comarnicu pe 50 metri si in mai multe parti intre Comarnicu si Sinai'a. Sioséu'a nationala intre Sinai'a si Campin'a este asemenea intrerupta. — Intre Bacau si Pétr'a si Adjud si Ocna sioseau'a a fost intrerupta din caus'a inundatiunii. Partea de josu a orasiului Bacau chiaru e inundata, ap'a a trecutu, se dice, cá 3 metri peste sioseau'a nationala. Argesiulu a luatu unulu din capetele podului dela Curtea de Argesiu. Comunicarea e intrerupta. Intre Titu-Ghergani (lini'a ferata Bucuresci Severinu) Damboviti'a a luatu o dijumetate chilometru de terasementu.

(Lupii in Dobrogea.) De câtu-va timpu incóce, lupii, cari s'au inmultitu peste mesura in Dobrogea, au inceputu a caus'a mari pagube populatiunii rurale. In unele parti ei au devenitu peste mesura indrasneti. Prefectur'a Constantii a dispusu, sè se organiseze in tóte comunele din plasile Hirsiova, Megidia, Constanti'a si Mangali'a góne si venatóre contra loru. Acestea voru incepe deodata in tóte comunele.

(Calugarulu Parthenie din Chios.) Pe verfulu unui munte alu insulei Chios, langa satulu Vrondadhi, locuesce de mai multi ani, intr'o coliba, construita de elu insu'si, unu calugaru grecu cu numele Parthenios, respectatu de tóta insul'a. In deosebi locuitorii sateloru din vecinatate nu se obicinuescu a intreprinde nimicu, mai inainte de a cere sfatulu calugarului. Poporatiunea nu s'a aretatu ingrata si a dusu pusnicului tot-dea-una ceea ce-i trebuia, cá se traiésca. Locuitorii din Vrondadhis spunu, cà elu a prorocitu inca de multu cutremurulu si cà nu s'ar' fi intemplatu atâtea victime, déca 'i se urmau sfaturile. De óra-ce acestu Eremia alu Chiotiloru isi continua sinistrele sale profetii si dupa catastrof'a din urma, si anume infricosiandu pe locuitori, din altmintrelea destulu de nenorociti, prin proroci'a, cà intr'o di anumita insul'a va se fia inghitita tóta de mare, metropolitulu grecu a ordonatu arestarea calugarului; elu a fost adusu la Smirna. Aceasta mesura n'a produsu inse asupra Chiotiloru impresiunea asteptata. In locu de a se linisti, spiritele au fost cuprinse de o mare agitatiune. Masse mari de ómeni, in deosebi femei, s'au adunatu inaintea residentiei metropolitane si amenintiara pe demnitarulu bisericescu, intre urlete selbatice, cà 'lu voru face se serute pamentulu, déca nu va liberá pe Parthenie si nulu va revocá inapoi. Autoritatile, cari sevêrsisera fara indoiéla o gresieala arestandu pe calugaru, n'au vrutu se pricinuiésca o noua nenorocire, intervenindu cu violentii in contra masseloru agitate, ci au induplecatu pe mitropolitu se 'si dè consimtiementulu la o revocare a lui Parthenie. Consemtiementulu a fost datu si dupa duóe dile pusniculu si-a facutu din nou, in mijloculu entusiasmului generalu, intrarea in mic'a s'a coliba de pe muntele Vrondadhi. „Aleg.“

(Persecutiunea Evreilóru in Russi'a.) „Coresp. polit.“ din Viena spune: O scire sosita din Lemberg cu data de adi complecteza, pe base unoru depesi din Kiew, scirile despre desordinele si escesele cu evreii vite in numitulu orasiu si impregiurulu lui. In suburbiulu Padol au fost jafuite tóte magazinele comerciantiloru evrei si multe case ale familiiloru jidovesci. Cea mai mare paguba au suferit-o doi dintre cei mai de frunte comercianti evrei din suburbiulu Kievulvechiu, d-nii Brodzki si Fichtenholz, ale caroru case au fost cu totulu dirimate. Un magazin mare de spirtuóse din suburbia Libetzkoi, precum si o beraria de langa calea ferata la Padol, ambele proprietatea d-lui Brodzki, au cadiutu victima furiei poporului. In giurulu orasiului au suferitu mai multu satele Solomonke si Demejevka, unde mai tóte locuintiele evreiloru au fost jafuite si parte din ele arse. Aceeasi sórte avura evreii din Slobotka, si chiaru cei din Kornovka au fost aspru loviti. Mai multe obiecte amenintiate cu distrugerea au fost ocupate de militari; fabric'a de zaharu afost incungiurata de cazaci si infanterie si in doua punte principale s'a asiezâtu chiaru artilerie. In a doua di a exceselor, candu poporulu pradá sus-numita berarie, trupele intrebuintiara armele si se dice, cà s'a omoritu 4 turburatori si s'au ranitu mai multi. S'a facutu si multe arestari. Luni séra s'au terminatu desordinile. Autorii si complicii exceseloru se dice, cà s'au retrasu la tiéra, Câti-va comercianti, cari au fugitu in Lemberg, descriu aceste intemplari cu culori negre. Mare ingrijire pricinui celoru amenintati nesiguranti'a, cà nu scieau, unde a plecatu glót'a jefuitóre si ce are de gandu se faca la tiera. Evenimentele descrise au produsu unu efectu fórte penibilu asupra comerciantiloru din Lemberg, cari se afla in legatura cu comerciantii din Kiev. Din causa, cà pentru a evitá perderi la trimiterea marfuriloru in Kiev, se cere cea mai mare precautiune, aceste urmari au fost aduse imediatu a cunoscint'a camerei comerciale din Lemberg.

(Statistic'a cusatoreseloru din Paris.) Nu trebue a vorbi reu de statistica, ea are si partea ei buna. Ast-feliu ea ne spune, cà sunt acumu la Paris doue-spre-diece mii trei sute doue-deci de cusatorese patróne, si cusatoresele nu suntu cuprinse in acésta cifra. Aceste doue-spre-dece mii trei sute doue-deci de cusatorese maiestre lucréza dupa modele séu comanda, si facu de la opt-spre-diece pena la doue-deci milióne afaceri pe ficare anu. Ele se punu — in relatiuni cu negutiatori, cari le incredintiéza unu óre-care numeru de stofe, si confectionéza dupa nisce tipuri cuvenite, diferite haine, pe cari câile ferate le respandescu dupa aceea in tóte partile lumei. Tacs'a lucratóreloru variaza de la 1 francu si 25 centime pena la 6 franii pe di, déra pretiulu de midilocu este de 2 franci. Candu camer'a de comerciu 'si-a facutu anchet'a n'a gasitu de câtu cinci-spre-diece lucratóre ce câstiga 6 franci pe di, si dóue-dieci câte 5 franci pe di.

Jalniculu soçiu George Dogarescu, fii Elena, Maria si Constantinu, parintii, fratii, surori si Cumnati, cu inim'a plina de durere, annuncia incetarea din viatia a prea iubitei loru soçie, mama, fiica, sora si cumnata

Elena Dogarescu

incetata din viatia la 5/17 Maiu in etate abia de 20 ani.

Ceremoni'a funebrala se va seversi Joi, la 7/19 Maiu 2 óre p. m. la domiciliulu defunctei in Predealu, de unde Cortegiulu funebru va porni la Cimiteriulu Monastirei Predealu.

Totii amicii si cunoscutii sunt rugati se binevoiésca a considerá acést'a cá invitatie.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 18 Maiu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	117.55	Imprumutulu cu premiu ung.	117.25
Imprumutulu cailoru ferate ungare	132 70	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	109.50
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	90.50	Rent'a de harthia aust.	76.75
dto. (II-a emissiune)	108.—	„ de argintu „	77.15
dto. (III-a emissiune)	96.65	„ de auru „	95.—
Bonuri rurale ungare	98.75	Losurile din 1860	132.—
dto. cu cl. de sortare	98.75	Actiunile bancei austr.-ungare	831.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	97.75	„ bancei de creditu ungare	347 50
dto. cu cl. de sortare	97.—	„ bancei de creditu austriace	347.70
Bonuri rurale transilvane	97 40	Argintulu	—.—
„ croato-slav.	98.—	Galbini imperatesci	5 55
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	95.75	Napoleond'ori	9 31
		Marci 100 imp. germ.	57.25
		Londr'a.	117 35

Cursulu de Bucuresci

dela 4/16 Maiu 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	89.—	90.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	100.½	101.½
8% Oblig. domeniale 1871	1 Ian. 1 Iul.	101.—	102.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	101.—	102.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	105.—	106.—
7% „ „ urbane	idem	103.—	104.—
8% Imprum. municipalu	idem	108.—	109.—
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	230.—	235.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	27.½	28.½
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	810.—	830.—
Auru contra argintu		½	¾
Auru contra bilete hipotec.		½	¾
Auru contra bil. de Banca nat		½	¾
Florini Val. Austr.		2.15	2.16

Editoru: **Iacobu Muresianu.**

Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Muresianu.**

Tipografi'a: **Ioann Gött si fiiu Henric.**